

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v **právnej veci starostlivosti o maloletého D. M.**, narodeného X., t.č. zvereného do pestúnskej starostlivosti starej matky M. J., bývajúcej v Z., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny so sídlom v Č., dieťa rodičov : matky A. M., zomrelej X. a otca S. M., bývajúceho v T., **o zverení maloletého do výchovy otca**, vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp.zn. 12 P 170/1993, o námietke zaujatosti sudcov Krajského súdu v Žiline takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Žiline JUDr. Milan Cibik, JUDr. Katarína Potocká a Mgr. František Dulačka **n i e s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania vecí vedených pod sp.zn. 7 CoP 6/2009 a 7 NcC 4/2009.

O d ô v o d n e n i e

Otec maloletého dieťaťa v podaní z 12. novembra 2008, ktoré bolo doručené Okresnému súde Čadca 18. novembra 2008, uplatnil námietku zaujatosti sudcov Okresného súdu Čadca i sudcov Krajského súdu v Žiline. Námietku odôvodnil „personálnym prepojením a osobným vplyvom funkcionára Krajského úradu sociálnych vecí a rodiny F. J., ktorý je synovcom M. J. – starej matky a pestúanky mal. D.“ Podľa otca dieťaťa „v konaní sa preukázalo, že všetky pracovníčky úradu sociálnych vecí a rodiny, ako kolízne opatrovníčky a podriadené menovaného funkcionára, sú jednostranne orientované. Svedčia o tom ich vyjadrenia a postup v konaní, ktorý bol po celé tie roky jednostranný a evidentne naklonený M. J.. Uvedené kolízne opatrovníčky sú v dennom kontakte so sudcami rozhodujúcimi vo veci, stýkajú sa s nimi i mimo pojednávania a mám vedomosť o tom, že rokujú o tejto právnej veci i mimo pojednávania.“ Na základe uvedeného otec maloletého stratil dôveru v správnosť a objektivnosť konaní súdov i kolíznych opatrovníčok. Tiež poznamenal, že

niektorí bývalí sudcovia Okresného súdu Čadca, napr. JUDr. Paulerová, Mgr. Milučký, sú teraz sudcami Krajského súdu v Žiline. Z uvedených dôvodov žiadal, aby vec bola „delegovaná“ inému súdu.

Sudcovia Krajského súdu v Žiline, členovia senátu 7 Co, 7 NcC, ktorí majú podľa rozvrhu práce rozhodnúť o odvolaní otca maloletého proti rozsudku súdu prvého stupňa a o jeho námietke zaujatosti proti sudcom Okresného súdu Čadca, JUDr. Milan Cívik, JUDr. Katarína Potocká a Mgr. František Dulačka, sa vyjadrili k námietke zaujatosti tak, že účastníkov konania nepoznajú, k nim a k veci žiadny vzťah nemajú a necítia sa byť vo veci zaujatí.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd nadriadený Krajskému súdu v Žiline (§ 16 ods. 1 O.s.p.), posudzoval opodstatnenosť tvrdenia otca maloletého dieťaťa o zaujatosti sudcov uvedeného súdu z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Vychádzal pritom z ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Rozhodnutie o vylúčení sudcu predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na uvedené, možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania veci iba *výnimočne* a *iba* z dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, nestranne a spravodlivo. Uvedenému zodpovedá aj právna úprava skutočnosti, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu, a to k veci, v rámci ktorého vzťahu by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci, alebo k účastníkom konania, ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, alebo k zástupcom účastníkov konania (ktorý by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu vyššie uvedeného).

Z vyššie uvedeného výkladu ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že základom pre vylúčenie sudcu môžu byť len objektívne existujúce zákonné dôvody (viď vyššie), nie však púha domnienka účastníka o možnej neobjektívnosti sudcov.

Z obsahu spisu nevyplývajú žiadne také skutočnosti, z ktorých by objektívne vyplynula pochybnosť o nezáujatosti sudcov Krajského súdu v Žiline v zmysle § 14 ods. 1 O.s.p., t.j. z dôvodu ich vzťahu k prejednávanej veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom.

Pokiaľ otec maloletého v svojej námietke tvrdí existenciu akéhosi sprostredkovaného vzťahu sudcov vo veci rozhodujúcich a kolíznych opatrovníčok ovplyvňovaných synovcom starej matky a pestúny maloletého, so zreteľom na ktorý vznikajú pochybnosti o nezáujatosti sudcov, považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky za potrebné uviesť, že dôvodom na vylúčenie sudcov nemôže byť iba okolnosť, že namietaní sudcovia sú (boli) v služobnom (alebo aj inom) kontakte s kolíznymi opatrovníčkami a „funkcionárom“ F. J., synovcom starej matky a pestúny maloletého. V zmysle čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (vid' tiež § 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov) sú totiž sudcovia pri rozhodovaní nezávislí a sú viazaní len zákonom. Ich vzájomné vzťahy a ich vzťahy k iným (právnickým) profesiám vykazujú vo všeobecnosti znaky čisto profesionálnosti a kolegiality, ktoré ešte v ničom nezakladajú možnosť vzniku pochybností o ich nezáujatosti alebo neobjektívnosti. Až v prípade, že by takýto vzťah prerástol cez takto chápaný profesionálny rámec a nadobudol by charakter bližšieho osobného (napr. priateľského) vzťahu, mohla by takáto okolnosť byť dôvodom pre vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania veci. Ničím však nebolo preukázané, že by vzťah namietaných sudcov ku kolíznym opatrovníčkam a F. J. (ktorý ani nebol preukázaný) prerástol rámec čisto profesionálneho vzťahu.

Poznamenáva sa, že otec maloletého námietku zaujatosti obdobného obsahu už uplatnil aj v predchádzajúcom konaní, o ktorej námietke rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo 7. apríla 2008 sp.zn. 1 Nc 7/2008 tak, že sudcov Krajského súdu v Žiline (ktorý mali rozhodnúť o tom, či sudcovia Okresného súdu Čadca sú alebo nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci) nevyklúčil z prejednávania a rozhodovania veci.

Majúc na zreteli uvedené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že tu nie sú okolnosti, ktoré by mohli byť považované za relevantné z hľadiska § 14 ods. 1 O.s.p. a preto nevyhovelo vznesenej námietke zaujatosti a rozhodol tak, že sudcovia Krajského súdu v Žiline uvedení vo výroku tohto uznesenia nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 9. marca 2009

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková